

men jeg er nu kommen ud derover. Jeg troer nu tværtimod, at Vedtagelsen af denne Lov i Virkeligheden vil aabne Døren en lille Smule for videregaaende Love. Hvad er det nemlig, man i Grundten i de senere Aar har havt imod denne Lov? Det er ikke saameget selve dens Indhold som det, at en saadan Lov skal kunne vedtages af Rigsdagen; men naar dette nu steer, og naar Loven stadfæstes af Kongen, er det dermed slaaet fast, at Rigsdagen kan vedtage saadanne Love. Da der saaledes altid vil være dette bundet ved Lovens Vedtagelse, skal jeg anbefale Thinget ikke at gaae bort fra dets tidligere Afstemninger, men at vedtage Loven saa hurtigt som muligt.

Søgsbro: Som det vil være de Herrer beklændt, er der jo Udset til, at denne Samling kun vil blive meget kort, og det er derfor meget tvivlsomt, selv om man ikke stiller Endringsforslag, om Forslaget kan blive endelig vedtaget. Afledbestemindrer har det ikke undret mig, at det er fremkommet; thi det er, kunde jeg næsten sige, Tilfældet med denne Lov som med Finantsloven, at dens Fremlæggelse hører til, for at vi kunne have en ordentlig Rigsdag. Vi have nu behandlet denne Sag i saa mange Aar, at det dog var ønskelig engang at faae Ende paa den. Jeg havde derfor ogsaa haabet, at Forhandlingerne iasten kunde have indskrænket sig til nogle faa anbefalende Ord fra Forslagsstillernes Side; jeg havde haabet, at den skulde være gaaet let og sagte igjennem og derved maaskee have faaet mere Udset til at naae sit Maal, men det er gaaet her som det gaaer med alle andre kirkelige Love, de fremkalde saamegen Forskjel og Strid i Anskuelse om vore kirkelige Forhold, Anskuelse, der gribe saa dybt ind i alle Livsforhold, at skulde man gaae rigtigt tilbunds i dem, vilde man ikke kunne blive færdig med Behandlingen paa een Aften. Dette er for mig et Vidnesbyrd om, at vore kirkelige Forhold ere i en saadan Tilstand, at de i høi Grad trænge til en Ordning, at de ere som en øm Byld, der trænger til at behandles af en kyndig Læge, som kan trække det Onde ud af den og bringe den sunde og naturlige Tilstand igjen tilbage. Vi have ogsaa havt en Mand, der har gjort

sig den yderste Effort for at læge Folketikkens Brøst, nemlig forrige Minister Mourad. Han fremkom, da han var Kirke- og Underviisningsminister, med forskellige Lovforslag, der skulde bringe Orden tilbage i de forvirrede Forhold, men han var altid saa uheldig, at de faldt enten her eller i Landstinget, og dette er for mig et Beviis paa, at den Vel, han betraadte, var urigtig, thi naar en Mand med hans store Evner og med hele den Indflydelse, han havde baade udenfor og indenfor denne Sal, ikke kunde sætte saadanne Forslag igjennem, vil det ikke være muligt for nogen Anden at gjøre det. Det ærede Medlem for Sørljøbing (Varso) havde vist derfor ikke behøvet saa stærkt at imødegaae det ærede Medlem for Rjøbenhavn's 7de Valgkreds (Casse), thi de Forslag, som denne anviste som dem, der skulde raade Bod paa vor nuværende kirkelige Tilstand, ere de selsomme, som Biskop Mourad i sin Tid forgjæves søgte at faae gennemførte. Jeg er vis paa, at de aldrig ville blive til Virkelighed, det er Forsøg, der have gjentaget sig lige siden den grundlovgivende Rigsdagsforamling, da det som beklændt blev fastsat, at der skulde være en Folkekirke, hvis Forfatning skulde ordnes ved Lov. Det blev dengang udtrykkelig foreslaaet, at der skulde staae i Grundloven, at Forfatningen ikke maatte ordnes, uden at den først havde været forelagt et Kirkemøde, anordnet af Kongen; men dette gif ikke igjennem. Siden har man fra en vis Side, navnlig fra den, der holder paa den bestaaende statskirkelige Ordning, bestræbt sig for at opnaae det Samme ad Lovgivningsveien, men, som sagt, forgjæves. Der har dog ogsaa været en tidligere Kirkeminister, der har seet, at ad denne Vel kunde man ikke komme frem; det var den nuværende ærede Rigsdagsmand for Frederiksberg (Hall), som vi iasten ikke have i vor Midte. Han forelagde Lovudkastet om Sognebaands Løsning, og han udtalte udtrykkelig, at han gjorde det, fordi man maatte ordne Kirkens Forfatning stykkeviis, og at man maatte begynde med at stabe et Grundlag, der var i Overensstemmelse med den Aand, der gaaer igjennem Grundloven, saa at Folkekirken blev bygget paa en frivillig Tilslutning af dens forskellige Medlemmer, saavel i det hele Sam-